

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXVII. — Izdan in razposlan dne 14. aprila 1900.

Vsebina: Št. 70. Dopustilnica za lokalno železnico Zadnji-Třebaň—Lochovice.

60.

Dopustilnica z dne 31. marca 1900. l.

za lokalno železnico Zadnji-Třebaň—Lochovice.

Na podstavi Najvišega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministru vitez Jožefu Sebastijanu Daubeku, graščaku v Littenu, v družbi z občino Hostince po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, katero bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od odpostajališča. Zadnji Třebaň na progi državne železnice Praga—Furth i. W. v Lochovice k stiku proge državne železnice Protivin—Zdice.

§. 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživata koncesionarja v členu V. zakonaz dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895.) omejnene ugodnosti.

§. 2.

Koncesionarja sta dolžna, začeti gradnjo dopuščene železnice precej po dobljenem dovolilu za njo, dokončati jo najdalje v dveh letih računaje od današnjega dne, in dodelano železnico izročiti jav-

nemu prometu ter vzdrževati po nji obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bodeta držala gorenjih rokov za gradnjo in pa da izvršita in opremita železnico, kakor zahteva dopustilo, naj dasta koncesionarja zagotovilo, položivši 20.000 K varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala zgoranja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§. 3.

Da izdelata dopuščeno železnico, se dodeljuje koncesionarjema pravica razlastitve po določilih doličnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarjema tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

Koncesionarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice ravnati po vsebini te dopustilnice, po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministru za železnice in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238)

in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morebiti v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izda ministrstvo za železnice.

§. 5.

Koncesionarjema se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredita delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjev.

Prednostne obligacije se ne smejo izdajati.

Koncesionarjema se priznava pravica, da do zneska, ki ga določi državna uprava, izdasta prednostne delnice, ki uživajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših let, se ne sme odmerjati z več nego s štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil, ter za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državna uprava, in se izkažejo, kakor gre, prištevši interkalarne obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravnim glavnici, če privoli državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 6.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila je uporabljati tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na žandarje, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in prigledne zборе.

Koncesionarja sta dolžna, da pristopita k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje da pristopita k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakokrat veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, in pa vsakokrat veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščeni železnici obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó še-le po tem času, pa se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavnost tedaj, kadar se njima priznanijo uradoma.

Te dolžnosti imata koncesionarja samo v toliko, v kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na drugotnost té proge in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesionarja sta dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§. 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. e.) naj slično veljajo zni-

žani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§. 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let računaje od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava smé izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v §. 2 ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 9.

Obrat železnice, ki je predmet te dopustilnice, bo vodila za račun koncesionarjev država in koncesionarja naj upravi državnih železnic povrneta stroške, ki ji res nastanejo vsled tega obratovanja. Načini, kako je voditi ta obrat, se uravnajo z obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarjema.

§. 10.

Koncesionarja imata dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsakokrat dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno porabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dajati odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po vkupno porabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 11.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat odana, odkupiti vsaki čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se šestejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se od-

bijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če bi se železnica odkupila po preteku časne davčne prostosti, določene v §. 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladi ter drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračuniti davek z dokladi vred po odstotnem postavku prvega davku zavezanega leta ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po §. 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetine teh čistih donosov.

3. V zmislu spredaj stoječih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjema kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom ali kadar bi po določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos brez tam navedenega pribitka ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za počrtežno obrestovanje in razdolžbo v nabavo novcev v deželni banki kraljevine Češke s poroštvom te kraljevine vzprejetega hipototnega zajma, in pa za štiri odstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delnične glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država prevzame, da sama mesto koncesionarjev plačuje zgoraj omenjeni hipotečni zajem ob dogovorjenih rokih dospelosti, dokler ni popolnoma plačan, in da izplačuje spredaj navedeno letnino za delniško glavnico v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjema rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

5. Državi se pridržuje pravica, da sme kadar koli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjema, plačati glavnico, ki je enaka znesku glavnice, računaje obresti od obresti, po štiri odstotno na leto, diskontovane vrednosti teh plačil —

seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavka 2 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

6. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, ko izplača odškodnino, predpisano v št. 1 do 5, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo še z ne poplačanimi ostanki z odobrilo državnih uprav vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštveši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilo državne uprave.

7. Sklep državne uprave o izvrševanju pravice državnega odkupa, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposredno zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določijo:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše izprave odkupne cene (št. 1 do 5), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

8. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka oddaja ali obrememba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

9. Koncesionarja sta dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarja ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja v fizično posest vzeti oznamenjene imovinske predmete.

Počenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pak mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do zgoranjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

10. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 7) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarja sta dolžna, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njih strani.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, vštveši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, v obsegu, povedanem v §. 11, odstavku 6.

Ko mine to dopustilo in pa tudi, ko se odkupi železnica (§. 11), obdržita koncesionarja last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera sta si koncesionarja sezidala ali pridobila sama po poobla-

stilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pritiklina železnice.

§. 13.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in posebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor-

krat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstavništvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi precej odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§. 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprednjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wittek s. r.

